

1-8 *
 7/27 rec 3/11/42
 naoo
 F. J. Rautins Paes
 16/0. H. Bell
 Elandschoek
 25/7/42 via Nydotswan
 P.P.I-3 583 (16) 0 3p (4/9) 8

Basotho ba re fa motho utswa ya bo
 e le selo sa lesika la ~~gabô~~, a
^{gumane} ~~swetire~~ yo mongwe wa ~~gabô~~ ya neng
 a utswa. Monna wa Mfatlha yo
 no neng no thwe so Mpotso wa
 wa ~~gabô~~ ka ke yena ya neng a
 tumile thata ka no utswa. Ja no paka
 Mmakwena moradi wa Makwane
 wa Mfatlha, o re fa no re no robalwa
 Mpotso le yena o re a robala, e tlo re
 fale batho ba robetse, a tsole a yo
 utswa pudi kapa nku, a e ire
 lithabeng, a fitlhe a ~~solole~~ dinamas
 a nne a di fe a ta a di fetse a le rosi.
 No thwe fa a ne y utswile ke no no
 re a fata fa no ~~solotswang~~ motelotso
 a e ~~kwapele~~; ja nong ja pitra di
 apiwé mantiboya nama ya ~~gabô~~
 e budurwa ke lebududu la iso. E
 tlo re bosiu batho ba robetse, a ya
 isong, a fatolla nama ya ~~gabô~~, a
 ja. Motshusi wa Triane wa
 Mfatlha, a re e kile ya ba ba
 monna a fatolla nama ya ke ~~gabô~~
 isong kwa wa Setihako. E rile a
 ba bona a tshava a yo no e jila
 lififing. No thwe ke Monya ~~gabô~~
 Bakatlang ba Mosetlha Mpotso o
 kile a yo utswa nku ya motatla
 wa mafura, a yo e bolaela thabeng
 tra Takaneng, ja thwe e rile
 fale Bakatla ba sa batla nku.
 Mpotso a yo no utswa kolobé
 monna Monya ~~gabô~~, fa banna ba
 sa batla la kolobé. Mpotso
 monna wa ~~gabô~~ a ya no utswa
 nku ye ngwe. Batho ba thakana
 ditlhosé. Bamotlha ba mmatu
 oa ba va no Humana ditlhabeng
 tra Takaneng, a fari-farifwe ke
 dinama. No thwe e rile a ba nna
 no mmofa, ba tsoa molelo banna
 ba ba Bakatla, ba no isa
 ishuma diatla le molomo, a ba a

II
583 Kutsô K32/27

sala a re ⁹⁾hibaa, ba mo lesa a
tshaba a ya le dithaba tsa
t Zakaneng. Ho thwe fa a sala a
a tshaba le kajeno ¹⁰⁾ha ¹¹⁾ho itswe
¹²⁾ore Mphatsô o swetsre kae.
Bamphatla ba re le ¹³⁾si la lesodu
le tla ka bonakô, le ke le sweleng
le jewa ke ¹⁴⁾ditat dibatana le
manong. Se ¹⁵⁾sodu le swela ¹⁶⁾khole.

Lukase monna wa Mbatshila
o kile a utswa ¹⁷⁾pontô tre tharo
tsa Tau monna wa Nawa kwa
Di thining, ba le ¹⁸⁾tiro. E rile fa
Tau a lemo ¹⁹⁾ha ²⁰⁾ore tshêletê ya
²¹⁾sa e utswile, yabo Lukase a
setse a duetsre melato kayona,
madi a setseng a setse a rekile
bojala ²²⁾ka ona. Banna ba Mphatla
ba ba leng tirona ba phuthana
ba butsisana ²³⁾mmme ditaba,
tsa tswa ka monna wa Mbatshila,
le yena Lukase a dumela ²⁴⁾ore
madi o a jêlê, ja ²⁵⁾ha banna
ba mo atlhola ka ²⁶⁾ore fa khwedi
e fêla a duêlê Tau. Ja ²⁷⁾anong e rile
khwedi e fêla, a busa madi a
pontô tre tharo a ²⁸⁾Tau, molato
wa fêla. Ho thwe le sodu ²⁹⁾le
utswile pudi kapa khomo le
duêla ka pudi, pudi ka pudi,
khomo ka khomo. Ja molato
wa ³⁰⁾utswa pudi o isitswe
khotleng, lesodu le tla atlhola
pudi tre pedi, e ngwê ke ya khotla
e jewa ke banha, e ngwê ke ya
moutswediwa. [Ja ³¹⁾ho utswile
mošimane o duêla ka mmelê.
Kaisara mošimane wa ³²⁾tha
Mphatshela Sebôtlwane o kile
a utswa pudi ya Senalebêrê
monna wa Modimola, a e rwala
ka ³³⁾ketri a sia banna, a trêna
ka sekwa. E rile ka mosô, ³⁴⁾ha

583

D

Kutsō

K32/27

rongwa maso⁹ana, go mo
batla, a mo⁹ humanana lengopeng
la Ntshoatsane, a mo⁹ tshwata
a tla⁹ khotleng ya Bo⁹osi D. E rile
banna ba mletse molato wa pudi,
ba bangwē bare mo⁹simane, o
tshwanela⁹ o duēla ka pudi.
Ke⁹ Mōna⁹ Mōrēna Ramabēle⁹ a re
Da nke⁹ o⁹ thualo, fa mo⁹simane
a utswitse, o duēla ka mmetē.
Ke fa⁹ Mōrēna Bo⁹osi D, a tla re, ke
mnete taba e buwang ke
o⁹ rangwane, mo⁹simane o
duēla ka⁹ o⁹ tshinama.
Ke⁹ Mōna⁹ Ramabēle⁹ a tla
tshinamisa Kaisara, a mmetse
thupa tre lesomē fa mok⁹watleng.
Molato wa nama wa fela
jaana fela.

[Ja⁹ Mōrēna Ramabēle⁹ Nawa
mmina phuti, a k⁹ a⁹ane le
Bo⁹osi D ka baha la porēna, a
a⁹ile Potwaneng, ba⁹simane
Mekia⁹ Makakaba le Molefē
Mok⁹dimola le Jilare Makakaba
le Mok⁹atlane Nawa ba utswa
pudi ya Sek⁹wamathe monna
wa Ntladi mmina phuti rongwana
dik⁹osi tra Mfatlha, ba e jela
thabaneng ya Ramaritchana. Banna
ba bōna⁹ marapō a yōna le sebesō.
Ba⁹simane⁹ Da ba ka ba sekiswa, ba
ile ba tshinamiswa sakenq la
Ramabēle⁹ ba itēwa ka moretlwa.
Lefi mmina phuti wa Nawa o kile
kile a utswetsa⁹ o⁹ Chihhila ngwana
mo⁹lo⁹le Seleng le tiki. E rile bo
asa⁹ o⁹ Chihhila mo⁹simane wa Nawa
o⁹ ngwana Ramabēle⁹ a lōka letsatse
o⁹ mma⁹le Mmatlou, a batla
tshelētē ya⁹ o⁹ Mmatlou a re
o⁹ Chihhila, Da nke re tso⁹a re
timateditse, o⁹ tla ba o⁹ ila o⁹
tlileng. Lefi e rile a utlwa jalo, a
bōna⁹ o⁹re puō di batlēla o⁹ 1.0

IV 583

Kutsō

K32/27

yēna ke fa a ya ka thung, a
tswila a tshotse madi a seleng le
tiki, a re o a bone a wetse Matshe.

[Seabelō mmina kwena monna wa
Matshele wa Mfatlha ya a dileng
Metlhakeng, e ne e re ~~no~~ se^uwa
mabelē Potwaneng, a beilwe ka
dirala masimong, a tlo^oe a ze
seraleng sa selekē monna wa
Modimola, a fitlhe a wolle ka
k^o Metsi Bosiu a ise ~~no~~ Tompi
mosadi wa ~~la~~^ule. Ka mosō selekē
o tla ~~u~~mana lenao, ^{mmme}la le itse,
a bitsi sekwenana setshedi ~~no~~
tla mmontsha monna wa
setshedi le yēna a tla re ke
lenao la Seabelō. Jaanong selekē
mmina ~~ka~~^{noko} a le late lenao
a bone le ya ~~la~~ Seabelō, a k^oularē.
Ka tsatri lengwe ~~la~~ Seabelō u
to boyelēla seraleng sa selekē.
selekē a ya ~~no~~ yēna a mmolēlēla,
Seabelō u tlohā mnuo, a
namē a duēle ka k^ono ya
nama ~~u~~di, ~~u~~ di se be tra ba tra
lebiswa mošatē ~~la~~ Ramabelē.

[Bododu fa ~~no~~ haka Mmakwena
mosadi-mosoto wa Mmakwane
mmina phuti, ore ~~la~~ se ba batso
ba botlhe, ba bangwe ka simolola
~~no~~ utswa ka ntsha ya ~~no~~
Tsaya - Tsaya, jaana ba 70.

lomeletswe ke batho ⁹ore kae le
 kae motho fa u bona sengwe
 sa motho a tswa pelo, a se ntswe.
 gao/ha ka ~~bosod~~ bosodu ba
 Dafita Matsi⁹kila mmina kwena
 le Lefi Nawa mmina phuti ⁹wa
 Mfatlha, ⁹wa ba tsalwa e le
 masodu, ba lomeleditwe.
 Dafita Matsi⁹kila e rile a tswa
 tirô kwa Bopedi a ⁹humana
 mosadi metlhabeng ya dikwena
 a letile tshimo ya mabêlê fa ⁹o
 tlhohileng le ma⁹lapu, a kopa
 mosadi le⁹lapu la se⁹sia a le
 bona. Mosadi u re ⁹o Dafita,
 "Ema ke ⁹o batlêlê le lengwê, le
 ke la monna wame." Mosadi wa
 Setebêlê la Mbolêtlane a namê a
 tlo⁹ê ⁹o batla le⁹lapu. E rile fa
 mosadi a sa ile ⁹o batla, Dafita
 a ipha le⁹lapu la se⁹sia, a
 itsamaella; mosadi fa a fitlha,
 a fitlha ^{ela} ngwana kwale a jêlwê
 ke mofêrô, ra⁹wa e rile oo. Mosadi
 a nama a betwa ke pelo u
 tshamakanya tra ⁹abô. Dafita
 Matsi⁹kila e rile a fitlha fa
 Sebetiêla a utswa pudi di le
 lesomê a tramaya a di rekisa
 tshêlêlê, e rile fa a fêta fa ⁹o ~~Rankane~~
 Rankane a bo a duêla e lengwê,
 a fitlha a e tihaba dinamama. A re u
 sa eja jeki Khobeni, ⁹lepyollanga, ~~Rankane~~ la

583 Kutsiô

K32/27

Rankane la fitlha la tshwara
Dapita. Dapita a nama a thoma
~~ho~~ i utswetsa ruri fela.

[Sefi nawa yena ~~ho~~ thwe e rile
fa ngaka ya Setsolo e sa ^{na}/_{na} ^{ho}/_{ho}
mo bofela lenaka le ~~ho~~ mo
tlhabela mmele ka melekô, a
wana ~~ho~~ e duela, e e fetsa; ke
fa Sefi a tla thoma ~~ho~~ traya
traya dilô tsa batho.

[Banna ba Memukubwane ba
burwang ke ~~tho~~ ^{Malebye} mokhatla
wa Mosetlha, ere fa ba bona
fore ba duediswa metsi a
dikomo Sebōtlwane ka Mfatlha
ba kaole terata ya lefatse
la Sebōtlwane ba tsenye
komo tsa bona teng fore di
nnê di humane metsi. Ere ja
ba sapa ~~ho~~ e kaole, ba ~~ho~~ ba
e kope. Janong banna va ka
Mfatlha ba bonê komo tsa
Bakhatla ra teng ya bona, ba
batli fore di tsene kae. Ere ba
pota-pota terata ba humane
e kaotswe Botihatsatsi, ya
ka ya vofuwa. ba boele ~~ho~~
~~ho~~ ba be tiri ye ~~ho~~ sorori,
Bosori a romê tau le setlabe
~~ho~~ isa ditaba tse ~~ho~~ ^{Malebye}
Khosana ya Memukubwane.
Bakhatla ba nna lehotla, ~~ho~~
mme ba Mfatlha ba kopa tuêlô

27/10/42
132/27S. Naosa
P. G. Rankin
610. H. Bell
Elandshoek
via Nylstroom

ya pudi tse supang, Bamosetha
ba di ntsha pudi tse supang
ka ⁹utswa metsi ⁹ka ⁹Mfatlha
ka ⁹ripa terata.

[Ba ⁹olo - ⁹olo bare fa o utswetsa
ke ⁹osi, ⁹o senya, o ya iphedisa.
Mfete monna wa Nawa le Mmusi
monna wa Nawa Baphuting, ba
rongwa ke ⁹osi II le le ⁹otla
la mosate ⁹ya ⁹ethisa dikomo
tsa nawa. Ba rile ba tloa ba
tsena ka ⁹Monya ⁹ole ⁹fitlha
⁹ka ⁹Raese le ⁹Methakeng, ⁹atebile
a ntsha dikomo le ka dipudi.
Ba rile ba fitlha (Roosberg) ba
rekisa tse dingwe, mme ⁹ba
fitlha masome a tshelatang a
di dipontō. Le kajeno banna ba
langwe ⁹se ba ⁹humane bopaki
ba ⁹ore ⁹komo tsa ⁹bona di
rekilwe bokae. Jaaka ka monna
goraya ⁹mothabane o ntshitse
ke ⁹komo, a ntsha pudi, ⁹otshusi
ya a ⁹ileng ⁹ka ⁹Raese monna wa
Tsiane yena a ntsha pontō tse
tharo a naya Mfete le Mmusi, a
seka a ba a ⁹humane bopaki
⁹ore tshelētē ya ⁹le e fitlhile
mosate Lebōtswane, le monna wa
mothabane jalo fela. E rile fa
ke ⁹osi ⁹Boosi II a utlwa ⁹ore ⁹komo
tse dingwe di rekisetswe tseleng, a monna
ke ⁹otla la setshaba, banna baso ba tloswa
ya ⁹le ⁹ethisa dikomo ⁹ka thomō.

583 VIII

Kutsa K32/27

S. Mosa

8X

ja le ⁹so⁹du le isitswe ⁹kw⁹otla, mme
⁹wa ⁹fithelwa le utswitse. fela le
 setha sa tuelo, ⁹so thwe ⁹bo⁹olo-
⁹olo le ne le duela ka ⁹so ⁹kw⁹watha
⁹kw⁹otleng; ⁹kw⁹osi, ⁹so ⁹sup⁹e monna
 wa ⁹so ⁹tiya ⁹so⁹e a le betse ka
 moretiwa. motato o bele fa. ja
 monna a ne a tlhasetswe ke lesodu
 bosiu o ⁹so ⁹tshwanetse a bo a
~~so~~ ⁹tshwere kuane kapa patlu
 ya lona ⁹so⁹e ka moso ko ⁹kw⁹otleng
 a ⁹sup⁹e sa lesodu. Banna fa
 ba itse patla kapa kuane ba tla
 bolela leina la mong. jaanong
 ja ba ⁹so⁹mo⁹sile mong wa yona ⁹so⁹
 tla romwa monna a yo mmitsoja
 tle ⁹kw⁹otleng ya banna ⁹so⁹ seka.
 Mmo o tla duela ⁹so⁹ fa ana le sa
⁹so⁹ tle, ja se se teng o tla utiwa
 moretiwa.

end s 583